

FIȘA DISCIPLINEI¹⁾

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Petrol-Gaze din Ploiești
1.2. Facultatea	Litere și Științe
1.3. Departamentul	Filologie
1.4. Domeniul de studii universitare	Filologie
1.5. Ciclul de studii universitare	Master
1.6. Programul de studii universitare	Studii culturale în context european

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Cultura română în comunism
2.2. Titularul activităților de curs	Conf.univ.dr. Marius Nica
2.3. Titularul activităților seminar/laborator	Lect.univ.dr. Mihaela Trifan
2.4. Titularul activității proiect	
2.5. Anul de studiu	2
2.6. Semestrul *	1
2.7. Tipul de evaluare	E
2.8. Categoria formativă** / regimul*** disciplinei	DS/ O

* numărul semestrului este conform planului de învățământ;

** DF - Discipline fundamentale; DD - discipline de domeniu; DS - discipline de specialitate; DC - discipline complementare, DA - disciplina de aprofundare, DSI- disciplina de sinteza.

*** obligatorie = O; opțională = A; facultativă = L

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	1	3.3. Seminar/laborator	2	3.4. Proiect	
3.5. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.6. curs	14	3.7. Seminar/laborator	28	3.8. Proiect	
3.9. Distribuția fondului de timp							ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și notițe							25
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren							45
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri							20
Tutoriat							15
Examinări							3
Alte activități							
3.10. Total ore studiu individual	108						
3.11. Total ore pe semestru	150						
3.12. Numărul de credite	6						

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	➤
4.2. de competențe	➤

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	➤
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	➤

¹⁾ Adaptare după Ordinul Ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5 703/2011 privind implementarea Codului național al calificărilor din învățământul superior, publicat în Monitorul Oficial al României, partea I, nr.880 bis / 13.XII.2011

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	CP2. Înțelegerea fenomenului literar românesc și plasarea corectă a acestuia în context european; CP3. Analizarea fenomenelor culturale, pe baza unei diversități de perspective, în vederea formulării unei opțiuni personale de interpretare; CP5. Dezvoltarea de reprezentări culturale deschise privind evoluția și valorile culturii românești și orientarea în spațiul cultural european.
Competențe transversale	CT2. Utilizarea multimedia pentru o varietate de scopuri de cercetare și relaționare într-o echipă; CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și folosirea competențelor de comunicare culturală în vederea unei bune integrări în viața socio-profesională.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Cursul își propune să treacă în revistă caracteristicile culturii române din perioada 1945 – 1989: presiunea ideologicului, proletcultismul, stalinizarea, realismul socialist, acțiunea cenzurii, deznaționalizarea vs. naționalismul ceaușist, protocronismul, „rezistența prin cultură” etc.
7.2. Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Cursul își propune să ofere cursanților cunoașterea unei perioade controversate din istoria culturală a României, perioadă supusă, după 1989, fie anatemizării și acțiunii demolatoare, fie încercărilor de justificare în bloc. ➤ Față de această polarizare a interpretărilor date perioadei, cursul va încerca să evalueze în mod echilibrat plusurile și minusurile ultimei jumătăți de secol din viața culturală a României.

8. Conținuturi

8.1. Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. Rupturi și continuități cu principalele direcții ale culturii române interbelice. Stalinizarea forțată. reprimarea valorilor naționale. reforma instituțiilor culturale și a învățământului din 1948.	2	Predarea va fi efectuată folosind didactica modernă interactivă, centrată pe student. Vor fi folosite tehnici multimedia (videoprojector, internet etc) combinate cu prelegerea dezbateri, problematizare, brainstorming, studiul de caz etc.	
2. Proletcultismul. Avaturile realismului socialist. Comanda ideologică. Mitul „omului nou”. Partidul unic și intelectualii. Reprezentări ale ilegalistului, ale țărânimii și ale clasei muncitoare în literatură, cinematografie și artele plastice. Literatura de propagandă și literatura tolerată din „rațiuni tactice”. Realizări și eșecuri ale cinematografiei naționale. Încercări de desprindere, după 1956, de realismul socialist.	2		
3. Începutul „dezghețului” ideologic și al destalinizării. Tezele din aprilie 1964. Cultura	2		

în perioada de tranziție spre „epoca Ceaușescu”. Iluzia liberalizării culturale și rațiunile ei propa-gandistice.			
4. Tezele din iulie 1971. Începutul „coreeanizării” României. Naționalismul în „epoca Ceaușescu”. Confiscarea valorilor naționale și subordonarea lor față de cultul personalității. caracterul propagandistic al manipulării ideii naționale. Cenaclul „Flacăra”. Festivalul național „Cântarea României”. Triumful limbiide lemn în discursul oficial și în presă (scrisă, orală). Rezistență și compromis în presa literară și culturală.	2		
5. Rescrierea istoriei naționale. Mitizarea cu scop propagandistic: Mihai Eminescu, Mihai Viteazul, Mircea cel Bătrân, Nicolae Bălcescu etc. Protocronismul românesc.	2		
6. Producția culturală în „epoca Ceaușescu”. Birocrație și haos. Acțiunea cenzurii. determinarea canoanelor literare și a autorității culturale; puterea politică și cultura. Cultura oficială și cultura subterană.	2		
7. „Rezistența prin cultură” între mit și realitate. „Generația '60”. Victoriile romanului realist. tema „obsedantului deceniu” în cinematografia și literatura „epocii Ceaușescu”. „Generația '80”. Europeanizarea literaturii române; racordarea la post) modernitate. Succese ale teatrului românesc. Convenționalism și experiment formal în artele plastice.	2		
<p>Bibliografie</p> <p>BĂDESCU, Ilie, 1984: <i>Sincronism european și cultură critică românească</i>, Editura Științifică și Enciclopedică, București</p> <p>BOIA, Lucian, 1998: <i>Miturile comunismului românesc</i>, Humanitas, București</p> <p>BOIA, Lucian, 1999: <i>Mitologia științifică a comunismului</i>, Humanitas, București</p> <p>BOT, Ioana (coord.), 2001: <i>„Mihai Eminescu, poet național român”. Istoria și anatomia unui mit cultural</i>, Dacia, Cluj</p> <p>CERNAT, Paul, Ion MANOLESCU, Angelo MITCHIEVICI, Ioan STANOMIR, <i>Explorări în comunismul românesc</i>, I(2004), II(2005), Polirom, București</p> <p>CERNAT, Paul, Ion MANOLESCU, Angelo MITCHIEVICI, Ioan STANOMIR, 2004: <i>O lume pierdută</i>, Polirom, București</p> <p>CESEREANU, Ruxandra, 2005: <i>Gulagul în conștiința românească – memorialistica și literatura închisorilor și lagărelor comuniste</i>, Polirom, Iași</p> <p>CETERCHI, Ion, D.HUREZEANU et all. (ed.), 1971: <i>Națiune și contemporaneitate</i>, Editura Științifică, București</p> <p>FICEAC, Bogdan, 1999: <i>Cenzura comunistă și formarea „omului nou”</i>, Nemira, București</p> <p>FRUNZĂ, Victor, 1999: <i>Istoria comunismului în România</i>, Editura „Victor Frunză”</p> <p>GEORGESCU, Vlad, 1981: <i>Politică și istorie: Cazul comuniștilor români.1944-1977</i>, Jon Dumitru Verlag</p> <p>GEORGESCU, Vlad, 1994: <i>România anilor '80</i>, München, Ion Dumitru Verlag, München</p> <p>GILBERG, Trond, 1990: <i>Nationalism and comunism in Romania: The rise and fall of Ceaușescu's personal dictatorship</i>, Boulder, Westview</p> <p>KUHLMANN, Marie, Nelly KUNTZMANN, Hélène BELLOUR, (1989) 1999: <i>Cenzura și bibliotecile în secolul XX</i>,</p>			

Timișoara, Amarcord
 LIICEANU, Gabriel, 1983: *Jurnalul de la Păltiniș*, București, Cartea Românească
 LIICEANU, Gabriel, 1987: *Epistolar*, București, Cartea Românească
 LOVINESCU, Monica, 2002: *Jurnal*, vol I-II, Humanitas, București
 MIŁOSZ, Czesław, 1999: *Gândirea captivă. Eseu despre logocrațiile populare*, Humanitas, București
 MUȘAT, Mircea, Ion ARDELEANU, 1985: *From ancient Dacia to modern Romania*, Editura Științifică și Enciclopedică, București
 NEGRICI, Eugen, 2003: *Literatura română sub comunism. Poezia I*, București, Editura PRO
 NEGRICI, Eugen, 2003: *Literatura română sub comunism. Proza*, Editura Fundației PRO, București
 NEGRICI, Eugen, 1999: *Literature and Propaganda in Communist Romania*, The Romanian Cultural Foundation Publishing House, Bucharest,
 NIȚESCU, M., 1995: *Sub zodia proletcultismului. Dialectica puterii*, București, Humanitas
 NEGRICI, Eugen, 2008: *Iluziile literaturii române*, Cartea Românească, București
 NOICA, Constantin, 1975: *Eminescu sau gânduri despre omul deplin al culturii române*, Eminescu, București
 NOICA, Constantin, 1978: *Sentimentul românesc al ființei*, Eminescu, București
 PAPU, Edgar, 1977: *Din clasicii noștri: Contribuții la ideea unui protcronism românesc*, Eminescu, București
 POPESCU, Ion Mihail, 1987: *Personalități ale culturii române*, Eminescu, București
 SELEJAN, Ana, 1994: *Literatura în totalitarism 1949-1951*, Thausib, Sibiu
 SELEJAN, Ana, 1995: *Literatura în totalitarism 1951-1953*, Thausib, Sibiu
 SELEJAN, Ana, 2005: *Trădarea intelectualilor. Reeducare și prigoană*, Cartea Românească, București:
 SETON-WATSON, Hugh, 1964: *Nationalism and comunism. Essays: 1963-1964*, New York, Praeger
 THOM, Françoise, 1992: *Limba de lemn*, Humanitas, București
 TISMĂNEANU, Vladimir, 1995: *Fantoma lui Gheorghiu-Dej*, Univers, București
 TISMĂNEANU, Vladimir, 2003: *Stalinism for all seasons: a political history of Romanian Communism*, University of California Press, Berkeley/Los Angeles
 TISMĂNEANU, Vladimir, 1997: *Mizeria utopiei. Criza ideologiei marxiste în Europa Răsăriteană*, Polirom, Iași
 TOMIȚĂ, Alexandra, 2007: *O istorie „glorioasă”. Dosarul protocronismului românesc*, Cartea Românească, București
 VERDERY, Katherine, (1991) 1994: *Compromis și rezistență. Cultura română sub Ceaușescu*, Humanitas, București
 ZUB, Al. (ed.), 1985: *Culture and society*, Editura Academiei, București
 Colecția revistelor: „Gazeta literară”, „Scânteia”, „Luceafărul”, „România literară”, „Săptămâna”

8.2. Seminar / laborator	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. Seminar introductiv: prezentarea structurii cursului, a bibliografiei minimale, a temelor de seminar; propuneri de teme pentru lucrările de semestru.	2	Predarea va fi efectuată folosind didactica modernă interactivă, centrată pe student. Vor fi folosite tehnici multimedia (videoprojector, internet etc) combinate cu prelegerea dezbateri, problematizare, brainstorming, studiul de caz etc.	
2. Discuție pe marginea unor cazuri: Cezar Petrescu; Mihail Sadoveanu.	4		
3. Discuție pe marginea unui caz: G. Călinescu.	2		
4. Analiză de manuale de limba și literatura română din perioada 1970–1980.	4		
5. Folclorul „nou” în „epoca Ceaușescu”.	4		
6. Discuție pe marginea unui caz: Mihai Eminescu: analiza textelor comemorative.	2		
7. Discuție pe marginea unui caz: Constantin Noica.	2		
8. Literatura memorialistică (Ion Ioanid, Bellu Silber, Monica Lovinescu etc.).	4		
9. Discutarea lucrărilor de semestru.	4		

Bibliografie Bibliografia seminarului este aceeași cu bibliografia cursului.			
8.3. Proiect	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Bibliografie			

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținuturile disciplinei sunt astfel concepute încât, prin competențele formate, să răspundă cerințelor pieței muncii. Ocupațiile absolvenților sunt cele din COR.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1. Criterii de evaluare	10.2. Metode de evaluare	10.3. Pondere din nota finală
10.4. Curs	Implicarea în prelegere cu întrebări.	Evaluare prin sondaj.	10%
10.5. Seminar/laborator	Participare directă la dezbaterile organizate. Pregătirea unor teme date la curs și susținerea acestora în colectiv.	Evaluare continuă	20%
10.6. Proiect	Pregătirea unui referat ce dezvoltă una dintre temele stabilite pentru examen, susținerea discuției referitoare la tema tratată.	Examen.	70%
10.7. Standard minim de performanță			
➤ Acumularea unui minim de informație echivalent, ca urmare a evaluării, cu nota de trecere (5) : prezentarea temei cercetate cu cel puțin un argument personal și coerență în expunere.			

Data completării 16.09.2023	Semnătura titularului de curs Conf.univ.dr. Nica Marius 	Semnătura titularului de seminar/laborator Lect.univ.dr. Trifan Mihaela 	Semnătura titularului de proiect <hr/>
Data avizării în departament 25.09.2023	Director de departament (funcție didactică, nume, prenume) (Semnătură) Conf. univ. dr. Toma Irina 	Decan (funcție didactică, nume, prenume) (Semnătură) Prof. univ. dr. Suditu Mihaela